

hang enligt Paludan-Müller inte spelat den direkt drivande rollen, utan snarare rollen av den lidelsefullt svage. Han har lyssnat till en yttre röst. Denna röst har talat samma tungomål som hans eget inre. Rösten var den främmande äventyrarens, nidingen Didrik Slaghæks¹. Det är lätt att se, vilken oerhörd förmildring ståndpunkten innebar av den tidigare uppfattningen av Christiern II.

De grunder, på vilka Paludan-Müller byggde sin ståndpunkt i skuldfrågan, var för vacklande för att ståndpunkten skulle tränga igenom. Grunderna omlades av Erslev. Och han vände sig även i skuldfrågan mot sin föregångare.

I klagoskriften var det enligt Erslev väl inte kätteriet, som utgjorde anklagelsepunkt, men han hävdade, att det i denna framsattes inte endast krav om skadeersättning, utan också om straff. Vilket straff? »Vad straff ärkebiskopen egentligen har tänkt sig, därom säges det intet, men Gustaf Trolles hårda och hämndgiriga sinne gör det rimligt, att han avsett det hårdaste, döden, och kättarenamnet, som fästes på de anklagade, stadfäster detta». Erslev fullföljer sin tankegång med att säga, att ärkebiskopen endast kunnat handla som han gjorde efter föregående avtal med Christiern II. Begge har från början haft samma mål för ögat: undanskaffandet av Stureättens ivrigaste partigångare, även om detta mål endast kunde nås genom brott på heliga löften. Förståelsen av konungens karaktär, värdesättningen av hans personlighet blir därmed en annan². Bedömandet glider tillbaka i äldre fåror. Paludan-Müllers förmildring av skulden uppges.

Grunderna för de båda uppfattningarna, Paludan-Müllers och Erslevs, låter sig varken belägga eller förena med de fakta den föregående framställningen givit. Vad dokumenten upplyser om Christiern II i detta sammanhang är i korthet följande.

Konungen har den 5 september utan restriktion beviljat amnestien. Två månader senare reser Gustaf Trolle ankla-

¹ Paludan-Müller, 360.

² Erslev, 156.